

Я маю тимчасовий захист в Чеській Республіці, і мені потрібно знати, як діяти після 01.07.2023

Практичні рекомендації щодо утримання або забезпечення житла та пільгової підтримки осіб, які мають тимчасовий захист.

1. Зараз я проживаю в **ОБ'ЄКТІ ЕКСТРЕНОВОГО РОЗМІЩЕННЯ**

До 30.06.2023 державне гуманітарне житло надається безкоштовно всім розміщеним особам.

З 01.07.2023 **проживання буде безкоштовним (оплачуваним державою) лише для вразливих осіб та тих, кому надано тимчасовий захист менше 150 днів тому**. Інші гості повинні оплачувати проживання самостійно. Для оплати орендної плати вони можуть отримати підтримку у вигляді гуманітарної допомоги, збільшеної на так звані враховані витрати на житло.

Як діяти далі?

1. **Негайно зв'яжіться з постачальником житла та дізнайтеся**, на яких умовах можна укласти договір оренди або інший договір про розміщення. Повідомте власника про можливість вашого доходу. Якщо ви не розумієте умови або не здатні їх виконати, зв'яжіться з консультаційною лінією (див. нижче).
2. Якщо ви належите до так званої вразливої групи населення, тобто маєте обмежені можливості заробітку через вік чи стан здоров'я, держава й надалі буде оплачувати ваше проживання. **Вразливість можна довести лише за допомогою заяви на отримання гуманітарної допомоги!**

Вразливі групи населення:

- Діти до 18 років
- Особи старше 65 років
- Особи з обмеженими можливостями через стан здоров'я та інваліди
- Особи, які здійснюють догляд за дитиною віком до 6 років або особами з інвалідністю
- Вагітні жінки
- Студенти до 26 років

Тому необхідно **подати заяву на отримання гуманітарної допомоги, навіть якщо ви ще не подавали заяву на неї і навіть якщо вона вам не була надана**. Ознаку вразливості можна вказати лише в електронній заяві на отримання гуманітарної допомоги. **Як це зробити?**

- a. **Подайте заяву на отримання гуманітарної допомоги для себе та своїх дітей** як ви звикли, або якщо ви ще не подали заяву, то тут: <https://davkyuk.mpsv.cz/jazyk>, важливу інформацію та інструкції можна знайти тут <https://www.mpsv.cz/web/cz/humanitarni-davka>:
 - b. У разі **дітей до 18 років та осіб старше 65 років** ознака вразливості створюється в заяві на отримання гуманітарної допомоги **автоматично**.
 - c. У разі **особи з інвалідністю** необхідно до заяви **завантажити копію картки** інваліда з України або довідки про інвалідність (на період дії воєнного стану в Україні також дійсні прострочені картки та довідки) або висновок чеського управління соціального забезпечення тут <https://eportal.cssz.cz/>:
 - d. У разі особи, **яка доглядає за дитиною до 6 років**, необхідно вказати ім'я дитини, за якою вона доглядає.
 - e. У разі особи, **яка доглядає за особою з обмеженими можливостями або інвалідністю**, необхідно вказати ім'я особи, за якою вона доглядає. Водночас **особа з обмеженими можливостями або інвалідністю повинна вказати, хто за нею доглядає**.
 - f. У разі **студента віком до 26 років** до заяви про надання гуманітарної допомоги необхідно додати копію підтвердження про навчання в чеській школі або підтвердження про прийняття на навчання в чеську школу. Підтвердження буде видано школою, до якої вас прийняли.
 - g. У разі **вагітної жінки** до заяви на отримання гуманітарної допомоги необхідно додати медичний висновок або довідку про вагітність.
3. Відмітка про вразливість із заяви на отримання гуманітарної допомоги **автоматично записується в систему**, через яку виділяється безкоштовне житло (HUMPO).
 4. Ви маєте право на **безкоштовне проживання протягом 150 днів з моменту надання вам тимчасового захисту**, навіть якщо ви не є вразливою особою.
 5. **Повідомте свого постачальника житла, що ви належите до групи вразливих осіб і маєте право на житло, оплачене державою.**
 - a. Якщо власник продовжує надавати таку форму розміщення, **ви можете залишитися в тому самому помешканні**.

- в.** Якщо власник більше **не надає житлоє, слід звернутися до КАСРУ** тут: <https://prod.frs.gov.cz/uk/tymchasovyy-zakhyst/spysok-krayovykh-tsentriv-dopomohy-ukrayini/>, де вам призначать нове житло на основі ознаки вразливості в системі HUMPO.
- 6.** Якщо ви змінюєте житло самостійно або без серйозних об'єктивних причин (наприклад, безбар'єрний будинок для інвалідів-візочників), ви втрачаєте право на безкоштовне житло, навіть якщо ви вразлива людина!
- 7.** Якщо ви **не належите до групи вразливих осіб**, слід або **укласти договір оренди з існуючим постачальником житла**, або знайти інше житло, якщо нинішній власник більше не надає житло або надає його на умовах, які були б неприйнятні для вас. У цій справі ви можете звернутися в муніципалітет, СРІС (<https://www.integracnicentra.cz/>), на консультаційні лінії (див. нижче) або служби підтримки (наприклад, тут: https://www.mpsv.cz/documents/20142/4552532/HUMPO_A4_cerven_2023_U_A.pdf/fe8f35d1-7018-cb58-0ff1-b07fead59512).
- 8.** Якщо трапилося так, що **частина вашої родини відноситься до вразливої групи, а частина ні** (наприклад, у сім'ї, де є батько, мати, дитина 5 років і дитина 8 років, обидва діти і один з батьків, який доглядає за 5-річною дитиною, будуть у вразливій групі, другий батько не буде вразливою особою), необхідно, щоб вразливість була визначена у осіб, яких це стосується (через електронну заяву на отримання гуманітарної допомоги), та домовитися з постачальником житла про укладення договору оренди для невразливої особи, яка буде оплачувати оренду самостійно (якщо ви маєте право на гуманітарну допомогу, у цієї невразливої особи для розрахунку допомоги будуть оцінені враховані витрати на житло).
- 9.** Умови **припинення проживання** завжди регулюються договором оренди, який ви укладаєте з постачальником житла, і Цивільним кодексом. Консультаційні лінії див. нижче.
- 10.** Якщо витрати на житло перевищують ваші фінансові можливості, можна **подати заяву на гуманітарну допомогу, збільшену на враховані витрати на житло**. Загальна сума фінансової підтримки залежить від вашого доходу та заощаджень і місця вашого проживання. **Усі дані необхідно внести до заяви на отримання гуманітарної допомоги.**
-

2. Особи, які проживають в СОЛІДАРНОМУ ДОМОГОСПОДАРСТВІ

Солідарні домогосподарства (власники) з 1. 7. 2023 року не отримуватимуть державну допомогу за розміщення осіб, які мають тимчасовий захист. Враховані витрати на житло можуть бути отримані безпосередньо орендарями (особами з тимчасовим захистом) через гуманітарну допомогу, якщо їх власних коштів недостатньо для оплати оренди.

Як діяти далі?

1. Якщо Ви орендували окрему квартиру, Вам необхідно домовитися з власником квартири, щоб він **zareєстрував квартиру в реєстрі квартир** тут: <https://www.mpsv.cz/web/cz/prispevek-pro-solidarni-domacnost>. Це необхідно зробити для того, щоб мати можливість запросити на проживання в цій квартирі більш високі враховані витрати на житло в гуманітарній допомозі, якщо ви хочете подати заяву на її отримання.
2. Домовтеся з власником квартири про **укладення договору оренди**, наприклад, див. тут: <https://czechia.iom.int/resources/rental-contract-template>. Тут повинні бути вказані імена всіх розміщених осіб.
3. Якщо у вас недостатньо коштів для оплати оренди, **ви можете подати заяву на гуманітарну допомогу, збільшену на враховані витрати на житло** (див. нижче), тобто 3000 крон/особу. Це запитується через заяву на отримання гуманітарної допомоги тут: <https://davkyuk.mpsv.cz/uk/jazyk#>. Можливо врахувати враховані витрати на житло в допомозі на користь до 5 осіб, які проживають разом в одному колі (сім'ї), кількість «сімей» (кіл), які проживають в одній квартирі, не обмежена.
4. Якщо **ви проживаєте в одному домогосподарстві з власником квартири** (це не окрема квартира), ця квартира не може бути зареєстрована в реєстрі квартир. Для цих приміщень в рамках гуманітарної допомоги враховані витрати на житло будуть нижче, а саме 2 400 крон/особу.
5. Якщо **ви проживаєте в квартирі, яку її власник не zareєстрував у реєстрі квартир, або якщо ви проживаєте в житлі, яке не є квартирою, і у вас є витрати на житло**, враховані витрати на житло, які можуть бути зараховані до гуманітарної допомоги, також будуть нижче, а саме 2400 крон/особа.

Яку підтримку я можу отримати?

Гуманітарна допомога

ситуація	Сума допомоги, яка входить у розрахунок
Дорослий протягом 150 днів після надання тимчасового захисту	4 860 крон/місяць
Особа з інвалідністю протягом і понад 150 днів з моменту надання тимчасового захисту	7 290 крон/місяць
Дитина до 18 років	3 490 крон/місяць
Дитина з інвалідністю протягом і понад 150 днів з моменту надання тимчасового захисту	5 235 крон/місяць
Дитина віком від 6 до 10 років протягом і понад 150 днів	4 188 крон/місяць
Дорослий понад 150 днів	3 130 крон/місяць
Дорослий, який належить до групи вразливих осіб і перебуває в Чеській Республіці понад 150 днів	4 860 крон/місяць
Особа з інвалідністю, яка перебуває в Чеській Республіці понад 150 днів	7 290 крон/місяць

Враховані витрати на житло, включені в розрахунок гуманітарної допомоги

Тип житла	Сума
Проживання в квартирі, зареєстрованій в реєстрі квартир Міністерства праці та соціальних справ	+ 3 000 крон/місяць/особа
Проживання в іншому місці, ніж у квартирі, зареєстрованій в реєстрі квартир	+ 2 400 крон/місяць/особа

Заява на отримання гуманітарної допомоги подається в електронному вигляді тут: <https://davkyuk.mpsv.cz/uk/jazyk#>. **Загальний розмір допомоги з врахованими витратами на житло визначається відповідно до вашого доходу!!!** (дохід вираховується з індивідуальної гуманітарної допомоги на одну особу та врахованих витрат на житло; отримана сума порівнюється із залишком грошових коштів на банківських рахунках). Якщо розмір допомоги менший за 50 чеських крон, але більший за 0 чеських крон, вона надається в розмірі 50 чеських крон.

Орієнтовний калькулятор для розрахунку гуманітарної допомоги доступний на сайті: www.mpsv.cz/web/cz/orientacni-kalkulacka.

Лінії інформації та підтримки

Лінія і її спрямованість	контактні дані	мови	години роботи
Безкоштовна лінія Міністерства праці та соціальних справ: соціальне консультування, кризове втручання, також для помічників з Чеської Республіки	+ 420 800 601 020 https://linkalia.cz/	чеська, українська, російська, ромська, угорська	Пн - Пт: 9-17 + кризова інтервенція додатково у вихідні, до 21 год
Лінія Бюро зайнятості для громадян України: та їх роботодавців: гуманітарна допомога, зайнятість, безпечна праця	+ 420 950 180 100 ua@uradprace.cz	українська	-
Інформаційна лінія Міністерства внутрішніх справ для іноземців з тимчасовим захистом з питань перебування	+ 420 974 801 802 ukrajina@mvcz.cz	українська	Пн - Пт: 8:00 – 16:00
Гаряча лінія для біженців з України: Людина в біді	+420 770 600 800	українська	-
Інформаційна лінія МОМ (безкоштовно)	+420 800 050 749	українська, чеська, англійська, російська	Пн - Пт: 9:00 – 17:00
Лінія допомоги громадянам України Харіта ЧР: Інформація, допомога, психосоціальна допомога, переклади	+420 731 432 431 ukraina.info@charita.cz	українська, чеська	Пн - Пт: 9:00 – 18:00
Психологічна допомога іноземцям, які постраждали від подій в Україні NÚDZ Карта психосоціальної допомоги Україні	+420 283 088 467 https://www.nudz.cz/pomahame-ukrajine/psychosocialni-podpora	українська, російська	-